

FRIVILLIGHET NORGES UTKAST TIL PRINSIPPER FOR GODT STYRESETT I FRIVILLIGHETEN

Prinsippene er første trinn i Frivillighet Norges arbeid med utvikling av “anbefalinger for godt styresett i frivilligheten”. De tar utgangspunkt i gjeldende rett og i etiske standarder. Prinsippene skal sendes på høring i våre medlemsorganisasjoner før endelig behandling i Styret 27. august.

Trinn 2 vil dreie seg om å identifisere praksiser som organisasjonene er enige om at må ligge til grunn for godt styrearbeid. Praksisene vil dreie seg om alt fra styresammensetningen til hvor mange møter styret bør ha, spørsmål om utgiftsdekning, hvordan relasjonen mellom styret og ansatte skal være, offentliggjøring av årsregnskaper, behovet for at organisasjonen har flere inntektskilder osv.

Forslag til prinsipper:

Styringsprinsippet

Frivillige organisasjoner er selveiende. Organisasjonens styre er ikke eiere, men forvaltere av organisasjonens formål og ressurser. Styret er overordnet ansvarlig for organisasjonens totale virksomhet. Styret er ansvarlig for å trekke opp strategier for realiseringen av formålet. Styret skal definere, utvikle og overvåke virksomheten og sørge for tilstrekkelige ressurser til å realisere formålet.

Åpenhetsprinsippet

Styret skal sørge for at organisasjonens interessenter får innsyn i beslutningsprosesser og i hvordan organisasjonens ressurser forvaltes. Styret er ansvarlig for at alle disposisjoner og aktiviteter i organisasjonens regi er forenlig med formålet og vedtatte prioriteringer, og for at medlemsdemokratiet fungerer i tråd med vedtektene.

Forsvarlig økonomiforvaltning

Styret skal sørge for at organisasjonens regnskap settes opp i tråd med reglene for god regnskapsskikk og at det foreligger forsvarlige rutiner for, og kontroll med bruk av, organisasjonens midler. Styret skal sørge for at organisasjonen innfrir sine forpliktelser i henhold til lov og kontrakter. Styret skal sørge for at organisasjonen har en inntektsstrategi som gir forutsigbare og tilstrekkelig frie inntekter, fra flere inntektskilder, slik at organisasjonen kan realisere sitt formål.

Etisk forsvarlig inntektsskapende arbeid

Styret er ansvarlig for det inntektsskapende arbeidet, for å sikre forsvarlig bruk av midlene og for sørge for åpen transparent kommunikasjon med bidragsyterne og andre interessenter om organisasjonens forvaltning og bruk av penger og andre verdier organisasjonen rår over. Styret bør vedta retningslinjer for det inntektsskapende arbeidet og for hvordan organisasjonen skal praktisere åpenhet om forvaltning og bruk av midler.

Frivilligheten bidrar til å bygge kultur for filantropi gjennom å gi enkeltindivider og bedrifter mulighet til å bidra til endre samfunnet gjennom økonomiske bidrag til saker de brenner for. Samtidig har frivilligheten et stort ansvar for å sørge for å fortjene den store tilliten som giverne og de som gir tilskudd viser sektoren gjennom sine bidrag. Styret skal sørge for at organisasjonen holder høy etisk standard i alle deler av inntektsarbeidet, og for at organisasjonen kan dokumentere at innsamlede midler og midler som er gitt av filantropisk stiftelse eller det offentlige, brukes til formålet de ble skaffet til veie for.

Evaluering

Mens rapportering handler om å dokumentere det organisasjonen har gjennomført i henhold til vedtatte planer overfor givere, tilskuddsytere og andre interessenter, er evaluering en strategisk prosess for å forbedre organisasjonens metoder, aktiviteter og prosjekter. Fordi forhold både innenfor og utenfor organisasjonen påvirker virksomheten, bør styret sørge for jevnlig evaluering av hvorvidt tiltakene har ønsket effekt, og for at evt. endringer som evalueringen viser kan gi forbedringer, gjennomføres. Styret bør være åpen om evalueringene og endringene som gjøres.

Planlegging

Styret har ansvaret for å utvikle strategiske planer; for aktiviteter, det inntektsskapende arbeidet og for å sikre stabil langsiktig drift av organisasjonen via budsjetter. Styret bør vedta klare prioriteringer og sørge for at de følges. Styret bør sørge for at organisasjonens planer er forankret i medlemsmassen og evt. hos interessenter. Planene bør baseres på realistiske vurderinger av organisasjonens forutsetninger for gjennomføring og eksterne omstendigheter som kan ha betydning for gjennomføringen.

Aktivisme

Styret har ansvaret for at organisasjonen legger til rette for at medlemmer og sympatisører får kunnskap om organisasjonens merkesaker og lærer hvordan de kan påvirke organisasjonens arbeid med sakene, og hvordan man driver påvirkningsarbeid for sakene i omgivelsene. Det kan dreie seg om alt fra å åpne for deltakelse i debatt, kampanjer, aksjoner eller annet praktisk eller intellektuelt arbeid.

Samarbeid med andre

Styret bør vurdere om organisasjonen kan ha nytte av å inngå strategiske allianser med andre organisasjoner, det offentlige og/eller næringslivet for å forsterke formålet eller optimalisere effekten av tiltak. Styret bør vurdere om organisasjonen bør ha retningslinjer for hvilke vurderingskriterier som skal legges til grunn i vurderingen av om en allianse er strategisk og bør etableres.

Være en god og ansvarlig arbeidsgiver

Frivillige organisasjoner plikter som alle andre arbeidsgivere, å forvalte personale i tråd med gjeldende lov og avtaleverk. Styret må påse at organisasjonen oppfyller sine plikter som arbeidsgiver og sørge for at det er etablert en personalpolitikk som er forenlig med organisasjonens verdier og fungerer som verktøy for å realisere organisasjonens formål.

God ledelse av frivillige

Frivillighetstradisjonen står sterkt i Norge og organisasjonene har et ansvar for å ta vare på den. Styret bør sørge for at organisasjonen har en politikk for rekruttering og ledelse av frivillige med sikte på at frivillige skal være en langsiktig bærebjelke i virksomheten.

God og inkluderende organisasjonskultur.

Frivillige organisasjoner i Norge har tradisjon for å være åpne for alle som ønsker å delta. Styret bør påse at organisasjonens rekrutteringspolitikk bidrar til en mangfoldig oppslutning om organisasjonen. Styret bør også påse at utforming av planer for virksomheten skjer i prosesser som inkluderer et bredt spekter av organisasjonens medlemmer. Styret bør drøfte hva slags organisasjonskultur som er ønskelig og kan vedta retningslinjer for håndtering konflikter, eller andre forhold som styret identifiserer som nødvendig for å oppnå god organisasjonskultur.